

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Cob/4/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6913204554
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Križanová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6913204554.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Križanovej a členiek senátu JUDr. Daniely Maštalírovej a JUDr. Miroslavy Púchovskej v právnej veci žalobcu CD Consulting s.r.o. Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, proti žalovanému 1/ R. X., nar. XX.X.XXXX, bytom V. č. XXX, I., a žalovanému 2/ U. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/X, O., o zaplatenie 963,01 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota, č. k. 9C/426/2013-43 zo dňa 1. augusta 2016 takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. 9C/426/2013-43 zo dňa 1. augusta 2016 v napadnutej časti výroku, ktorým okresný súd žalobu žalobcu zamietol potvrdzuje.

II. Žalovaní majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rimavská Sobota napadnutým rozsudkom pripustil zmenu žaloby na strane žalovaných, kde ako žalovaný 1/ bude vystupovať R. X., nar. XX.X.XXXX a žalovaná 2/ bude vystupovať U. Z., nar. XX.XX.XXXX, pripustil zmenu návrhu ohľadom zmenkového úroku, keď predmetom konania bude zmenkový úrok vo výške 0,06 % denne zo sumy 963k,01 Eur od 6.1.2011 do zaplatenia. Vo zvyšku žalobu zamietol a žalovaným nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Žalobou podanou na súd si žalobca uplatnil voči právnenému predchodcovi žalovaných R. X. právo na zaplatenie zmenkovej sumy a príslušenstvo pohľadávky na základe zmenky, ktorú vystavil právny predchodca žalovaných. Pôvodný žalovaný zomrel po podaní návrhu a do jeho práv a povinností vstúpili jeho dedičia, žalovaný 1/ a žalovaná 2/. Pred začatím pojednávania žalobca vzal návrh v časti zaplatenia zmenkového úroku späť vo výške 0,19 % denne zo sumy 963,01 Eur, preto okresný súd podľa § 145 ods. 2 CSP konanie v tejto časti zastavil. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky vystavenej právny predchodcom žalovaných žalovaným dňa 24.6.2010 na zmenkovú sumu 963,01 Eur, indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalobca tiež uviedol, že indosant predložil zmenku k zaplateniu, žalovaný dlžnú sumu doposiaľ nezaplatil. Žalobca podal návrh na vzorovom tlačive A návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie). Súd prvej inštancie doručoval dedičom (žalovaným) tlačivo C na odpoveď za účelom vyjadrenia sa k žalobe. Žalovaní sa k návrhu nevyjadrili. Na pojednávaní uviedli, že o pohľadávke , ktorá je predmetom sporu nevedeli ani pri dedičskom konaní, preto nie sú ochotní uhradiť túto sumu.

3. Súd prvej inštancie v tejto veci po vykonanom dokazovaní na pojednávaní dňa 1.8.2016 rozhodol spor rozsudkom, ktorým žalobu vo zvyšku uplatneného nároku, ktorý zostal predmetom sporu zamietol a žalovaným nárok na náhradu trov konania nepriznal.

4. Na základe dokazovania súd zistil, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Pohotovosť uzavrela s právnym predchodcom žalovaných zmluvu o úvere dňa 26.4.2010, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol právnemu predchodcovi žalovaných úver vo výške 500,-Eur, kde dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 484,-Eur, v 12-tich mesačných splátkach po 82,- Eur, kde dlžník zaplatí celkovo čiastku 984,-Eur. V zmysle bodu 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je uvedené, že je uzavretá dohoda o vyplnení zmenky na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi, v ktorej zmenke nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmenkové strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najneskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časť splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči žalovanému, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, keď sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatným celý dlh. Číslo úverovej zmluvy, ktoré je uvedené na prvej strane zmluvy o úvere, je totožné s číslom úverovej zmluvy uvedené na zmenke a z toho jednoznačne vyplýva, že zmenku, ktorú predložil žalobca, možno považovať za zabezpečovaciu zmenku, ktorá bola vystavená na zabezpečenie poskytnutého úveru. Zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a právnym predchodcom žalovaných má charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

5. Skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním posúdil súd prvej inštancie podľa ustanovení § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ustanovenia § 4 ods. 8 zákona č. 250/2000 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

6. Súd prvej inštancie konštatoval, že právny predchodca žalobcu si uplatnil svoje nároky titulom uzavretej zmluvy o úvere na rozhodcovskom súde, a rozhodcovský súd v plnom rozsahu vyhovel veriteľovi a vydal rozhodcovský rozsudok, v ktorom bola povinnosť pre právneho predchodcu žalovaných zaplatiť sumu navýšenú o príslušný poplatok, ako aj zmenkový úrok 0,25 % denne z navýšenej sumy. Na základe tohto exekučného titulu rozhodcovského rozsudku bola vedená exekúcia na tunajšom súde č.k. 1Er/1889/2012, ktorá bola zastavená z dôvodu nedostatkov v exekučnom titule - rozhodcovskom rozsudku. Samotnú dohodu o vyplnení zmenky, ktorá je súčasťou všeobecných podmienok poskytnutia úveru, súd prvej inštancie hodnotí ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže má za to, že nešlo o podmienku individuálne dojednanú, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvy v neprospech spotrebiteľa, a to jednak z dôvodu, že umožňuje vymáhať plnenia uplatňované v rozpore so zákonom. Na základe dohody o vyplňacom práve zmenky je umožnené veriteľovi vymáhať na dlžníkovi - spotrebiteľovi plnenia, na ktoré nemá nárok, ktoré je v rozpore so zákonom. V dohode o vyplnení zmenky bodu 14 je umožnené veriteľovi do zmenky napísať zmenkovú sumu, ktorá bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Takéto zmluvné dojednanie jednoznačne možno chápať ako neurčité a neplatné v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže vôbec nie je jasné, aké nároky - zmenkové sumy veriteľ do zmenky vpíše, pričom toto zmluvné dojednanie možno charakterizovať ako neplatné aj s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi. Toto zmluvné dojednanie umožňuje obchádzať zákonnú úpravu spotrebiteľských úverov a vymáhať od spotrebiteľa nároky, ktoré sú v rozpore so zákonom. Zmluvné dojednanie - dohodu o vyplnení zmenky možno hodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom aj na ustanovenie § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka. Ide o zmluvné dojednanie, ktoré spotrebiteľ má plniť, avšak nemal žiadnu reálnu možnosť sa s ním oboznámiť pred uzavretím zmluvy, a to s poukazom na tú skutočnosť, že dohoda o vyplnení zmenky je súčasťou všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré žalovaný nepodpísal. Dohoda je začlenená medzi ďalšie úverové podmienky bez osobitného odčlenenia alebo zvýraznenia, celé zmluvné podmienky sú uvedené drobným písmom na hranici čitateľnosti. Vzhľadom na rozsah všeobecných podmienok, ktoré sú v rozsahu jednej strany drobného husto písaného textu, súd nemal za preukázané, že by veriteľ pri podpise zmluvy o úvere poskytol dlžníkovi - spotrebiteľovi potrebný čas na oboznámenie sa s týmito zmluvnými podmienkami do tej miery, aby bolo možné konštatovať, že došlo platne k uzavretiu dohody

o vyplnení zmenky. Takéto zmluvné dojednania súd neplatné s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Keďže je neplatná dohoda o vyplňacom práve zmenky, je neplatná aj samotná zmenka.

7. Zmenka vznikla na zabezpečenie splnenia dlhu zo spotrebiteľskej zmluvy, ide o spotrebiteľskú zmenku, v rámci ktorej existujú odlišnosti oproti zmenke z iného právneho vzťahu. Jednou z odlišností spotrebiteľskej zmenky je zohľadnenie kauzy právneho vzťahu, z ktorého zmenka vznikla a ďalšou je ex offo súdna kontrola neprijateľnosti podmienok zmluvy, z ktorej zmenka vznikla a zmluvných podmienok jej vyplnenia. To platí aj v právnych veciach podľa Nariadenia č. 861/2007, v ktorých je spotrebiteľ žalovaný.

8. Nariadenie č. 861/2007 neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by zakazovalo alebo neumožňovalo súdu skúmať kauzálne vzťahy, na ktorých krytie je zmenka určená, a preto súdu nič nebráni aj v súlade s judikatúrou Súdneho dvora EÚ, aby ex offo skúmal, či základom zmenky je spotrebiteľská zmluva a či táto zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. V slovenskom právnom poriadku platí ustanovenie § 5b) Zákona č. 250/2007 Z.z., ktoré ukladá súdu pri nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliadnuť aj bez návrhu na námietky spotrebiteľa a výkladom tohto ustanovenia možno dospieť k záveru, že pre súd vyplýva právo skúmať, či vôbec ide o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy. Súd prihliadol aj na ustanovenie § 17 ods. 1, 2 Zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového v znení Zákona č. 438/2015 Z.z., v zmysle ktorého pri spotrebiteľských zmluvách možno majiteľovi zmenky robiť námietky vždy, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom a súd z úradnej povinnosti prihliadne na skutočnosti odôvodňujúce námietky, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

9. Okresný súd poukázal aj na to, že v zmenke je uvedený zmluvný úrok 0,25 % denne, čo predstavuje v ročnom plnení 91,25 %. Ide o plnenie v rozpore s dobrými mravmi s poukazom taktiež na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka, keďže takéto plnenie v ročnom vyjadrení úroky takmer vo výške úveru, v danom prípade z dvojnásobku úveru, jednoznačne možno charakterizovať ako plnenie v rozpore s dobrými mravmi, ktorý zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach oboch zmluvných strán a predstavuje taktiež neprijateľnú zmluvnú podmienku. Okresný súd vyhodnotil konanie pôvodného veriteľa a žalobcu ako odporujúce dobrým mravom aj s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

10. Proti tomuto rozsudku v časti výroku, ktorým okresný súd žalobu zamietol podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrhu žalobcu na uplatnenie pohľadávky vyhovie v celom rozsahu. Žalobca namietal, že konanie pred súdom prvého stupňa má vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, strane konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Žalobca predovšetkým namietal, že postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva EÚ, pretože súd nepostupoval v zmysle príslušných ustanovení Nariadenia č. 861/2007. Žalobca namietal proti postupu súdu prvej inštancie, ktorý vo veci vykonal dokazovanie aj oboznámením sa s úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi, žalobca podľa dostupných informácií, ani žalovaná takéto dokazovanie súdu nenavrholi. Úprava § 120 ods. 1 OSP síce výnimočne umožňuje súdu vykonať aj iné dôkazy ako tie, ktoré navrhli strany, v tomto konaní však podľa žalobcu na to dôvod nebol, súd mohol a mal rozhodnúť v tejto veci o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva, len na základe predloženej zmenky. Poukazoval na to, že žalovaný voči forme a obsahu zmenky nevzniesol žiadne námietky, pričom zmenka je vo vzťahu k žalobcovi, ako indosatárovi jediným legitimizačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. Žalobca ďalej poukazoval na koncentračnú zásadu konštruovanú Nariadením, keď žalovaný mohol vzniesť námietky voči zmenke v zmysle čl. 5 ods. 3 až 6 Nariadenia, ak to však neurobil, musia byť námietky odmietnuté. Súd prvej inštancie podľa žalobcu z vlastnej iniciatívy bez návrhu žalovaného a bez legitímneho podnetu vykonal na ťarchu žalobcu dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovaného, ako spotrebiteľa, pritom takéto skutočnosti podľa žalobcu nemožno jednoznačne považovať za nesporné, žalovaný a ani žalobca sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili. Pokiaľ súd na týchto údajne nesporných skutočnostiach založil svoje meritorne rozhodnutie, je toto rozhodnutie postihnuté vadou, ktorá má za následok jeho nesprávnosť. Žalobca ďalej namietal, že súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov a aj nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva EÚ. Poukazoval na

to, že zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy, nie je možné ju spájať, alebo podmieňovať inými okolnosťami, než ktoré sú na zmenke uvedené, súd prvej inštancie sa však aplikáciou príslušných ustanovení ZZŠ vôbec nezaoberal a ignoroval tak predmet sporu. Vzhľadom na úplnú samostatnosť, oddelenosť, nezávislosť zmenkového záväzku nie je podľa žalobcu možné hovoriť o tom, že zmenka je zmenkou podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a že tomuto zákonu odporuje. Tvrdil, že zmenka, ktorú predložil v tomto konaní má všetky zákonom predpísané náležitosti, ide o platnú zmenku a uplatnený nárok žalobcu je tak v celom rozsahu dôvodný. Žalobca tiež poukazoval na uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 05. 09. 2013 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21. 11. 2013, ktoré boli vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu a potvrdzujú vyššie uvedené závery žalobcu.

12. Žalovaná 2/ sa k odvolaniu vyjadrila. Uviedla, že okresný súd správne postupoval, keď skúmal vzťah medzi spoločnosťou POHOTOVOSŤ a nebohým otcom R. X.. Správne vec posúdil, že išlo o poskytnutie spotrebiteľského úveru. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky prijal na spoločnom zasadnutí občiansko-právneho a obchodno-právneho kolégia dňa 20.10.2015 zjednocovacie stanovisko k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7. 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v konaniach o nárokoch zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, ktoré bolo zverejnené pod číslom 93 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2015 v nasledujúcom znení

I. Žalobca ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý žalobca použil, že :

1) Pokiaľ z akýchkoľvek okolností v prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou, či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex-offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

2) pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí, prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinností posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok, ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

14. Zákonom č. 438/2015 Z.z. došlo s účinnosťou od 23.12.2015 k zmene a doplneniu článku I., § 17 zákona č. 191/1950 Zb. zákona zmenkového a šekového, ktorá zásadným spôsobom zasiahla do inštitútu zmenky, ako abstraktného cenného papiera bez ohľadu na to, kedy došlo k vystaveniu samotnej zmenky.

15. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

16. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konanie začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

17. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

18. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhoval, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

19. Podľa § 300 CSP, na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

20. Podľa článku I. v § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. Zmenkový a šekový zákon v znení platnom od 23.12.2015, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaný zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy.

21. Podľa článku I. v § 17 ods. 2 citovaného zákona, v konaní v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliadne na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa ods. 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

22. S prihliadnutím na Spoločné stanovisko občiansko-právneho a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR 8/2015 a zákon č. 438/2015 Z.z., ktorým sa novelizoval článok I. § 17 a § 3a zákona č. 191/1950 Sb. Zmenkového a šekového, § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, ako aj § 17 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a na prechodné ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, podľa ktorých na všetky konania, a teda aj prebiehajúce, začaté pred dňom účinnosti tohto zákona použijú predpisy účinné odo dňa účinnosti tohto zákona, vrátane ostatných ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich spotrebiteľské vzťahy, práva a povinnosti z nich vzniknuté a právne predpisy o ochrane spotrebiteľa.

23. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu danom ustanovením § 379 CSP, rešpektujúc zaviazanosť odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1 CSP, nenariadil pojednávanie, pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 385 ods. 1 CSP), pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto v zmysle § 387 ods. 1, CSP rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobcu zamietol, ako vecne správne potvrdil.

24. Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že právny predchodca žalovaných vystavil zmenku v Z. dňa 26.4.2010 v prospech zmenkového veriteľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava , pričom sa ako vystaviteľ zaviazal zaplatiť pri jej predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. Bratislava sumu 963,01 Eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 6.januára 2011. Zmenka obsahuje údaj „ bez protestu“ s poznámkou „ na predloženie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Právny predchodca žalovaných bol na zmenke identifikovaný ako vystaviteľ s adresou, rodným číslom a jeho podpisom. Zmenka je vypísaná na predtlačenom formulári, rukou sú na nej dopísané údaje o mieste a dátume vystavenia, číslo zmluvy, ako aj údaje o žalovanom, zatiaľ čo zmenková suma a dátum začiatku úročenia je na zmenke doplnený tlačenu formou. Na rube zmenky je údaj o indosácii: „ na miesto nás na rad CD Consulting s.r.o., K červenému dvoru 3269/25A, Praha, ČR, IČO: 264 297 05“ s podpisom konateľa spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. X. E.. Zmenka obsahuje v pravom hornom rohu číslo zmlvy XXXXXXXXXX.

25. Odvolaciemu súdu je z úradnej činnosti známe, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o. vedie voči dlžníkom, ako veriteľ, ale aj ako remitent exekučné konania a k návrhu na výkon rozhodnutí prikladá Zmluvy o úvere, návratnosť ktorých bola zabezpečená vlastnou blankozmenkou. Okresný súd vykonal dokazovanie exekučným spisom sp.zn. 1Er/1889/2012, vrátane Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 26.4.2010. Zmluva o úvere obsahuje odkaz na Všeobecné podmienky poskytnutia úveru nachádzajúce sa na rube tejto zmluvy a v nich obsiahnutú Dohodu o vyplnení zmenky.

26. Z jej obsahu odvolací súd zistil, rovnako ako aj súd prvej inštancie, že právnenému predchodcovi žalovaných bol spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o. Bratislava poskytnutý úver vo výške 500,- Eur . Zmluva o úvere bola uzatvorená dňa 26.4.2010, kedy bola podpísaná žalovaným, ako vystaviteľom aj zmenka, a to vo forme blankozmenky. Dlžník podpísal prehlásenie a súhlas so Všeobecnými podmienky poskytnutia úveru (ďalej „ VPPÚ“), ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, ku ktorým nemal žiadne výhrady. Zmluva o úvere neobsahuje žiadne úroky z úveru a ani ročnú percentuálnu mieru nákladov.

27. Z článku 14 VPPÚ vyplýva, že tento obsahuje Dohodu o vyplnení zmenky, v ktorej sa dlžník, ako vystaviteľ zmenky zaviazal vystaviť na zabezpečenie peňažného záväzku, ktorý vyplýva z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi, ako remitentovi zmenku, v ktorej nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent (POHOTOVOŠŤ s.r.o.) najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Dohodli sa tiež, že zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplnil na zmenke remitent tak, že ním bol deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh, s čím žalovaný súhlasil, keď na prednej strane zmluvy o úvere obsah všeobecných podmienok prehlásených za súčasť zmluvy o úvere akceptoval.

28. Odvolací súd zistil, že žalobca, ako zahraničná právnická osoba podal na predtlačnom formulári A bodu 4.4.2. Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007 z 11.7. 2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej „Nariadenie“) na súd návrh na zaplatenie zmenky ako indosatár, na ktorého bola zmenka remitentom potom, ako ju vyplnil indosovaná. Žalobca na preukázanie nároku zo zmenky predložil s návrhom originál vyplnenej vlastnej zmenky „ na rad“, vystavenej právnym predchodcom žalovaných. Žiadne iné listiny žalobca súdu nepredložil, pretože podľa jeho tvrdenia nimi nedisponoval.

29. Podľa článku 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady ES č. 861/2007 z 11.7.2007 o Európskom konaní o veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej „ Nariadenie“) pokiaľ toto Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

30. Podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia, je európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

31. Keďže toto súdne konanie sa vedie v Slovenskej republike, riadilo sa do 30.6.2016 zákonom č. 99/1963 Zb. Občianskym súdnym poriadkom v znení platnom v čase rozhodovania a od 1.7.2016 sa konanie pred všeobecným súdom spravuje zákonom č. 160/2015 Z.z Civilným sporovým poriadkom.

32. Odvolací súd nepovažoval za potrebné nariadiť podľa článku 5 bod 1 v spojení s článkom 7 bod 1. písm. c) Nariadenia č. 861/2007/ES ústne pojednávanie. Odvolací súd predovšetkým uvádza, že aj keď si v prebiehajúcom konaní o nároku zo zmenky uplatnil žalobca právo podľa Nariadenia, ktoré je právnym predpisom Európskeho spoločenstva s priamym účinkom, jeho právna úprava nevyklučuje z vecnej pôsobnosti spotrebiteľské spory. Pri postupe podľa Nariadenia je súd povinný rovnako, ako aj podľa vnútroštátnej úpravy rešpektovať právo na spravodlivý proces. Z článku 19 Nariadenia vyplýva, že pokiaľ Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

33. Vo vzťahu k aplikácii Nariadenia tak možno konštatovať, že v prejednávanej veci bolo možné aplikovať všetky procesno právne princípy a ustanovenia použiteľné v slovenskom právnom poriadku, a teda aj § 79 O.s.p. v znení účinnom od 23.12.2015 do 30.6.2016 a od 1.7.2016 ustanovenie § 290 a § 295 CSP a súbežne zohľadniť ochranu slabšej strany v konaní práve preto, že CSP z vecnej pôsobnosti nevyklučuje spotrebiteľské spory, v ktorých môže byť spotrebiteľ stranou v spore nielen na strane žalobcu, ale aj na strane žalovaného.

34. S prihliadnutím na právnu úpravu obsiahnutú v § 79 ods. 3 a 4 a § 372y Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 23.12.2015 do 30.6.2016 vrátane úpravy obsiahnutej v § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 191/1950 Sb. Zmenkového a šekového zákona, ktorého zmena bola od 23.12.2015 zavedená

zákonom č. 438/2015 Z.z., ako aj na prechodné ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, podľa ktorých sa aj na konania začaté pred dňom jeho účinnosti použijú predpisy účinné od jeho účinnosti a právne účinky tých úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostanú zachované, je v konaniach o nárokoch zo zmenky vedených proti žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, žalobca, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov povinný preukázať skutočnosti, ktoré sa týkajú vlastného vzťahu jeho právnych predchodcov so žalovaným tak, že k žalobe musí pripojiť okrem zmenky aj ďalšie listiny, ktoré sú potrebné na uplatnenie práva z nej.

35. Okresný súd v prvom rozsudku a rovnako aj odvolací súd v konaní zistil, že zmenka bola vystavená na zabezpečenie záväzkov z písomnej zmluvy, ktorú ak žalobca nepredložil, má súd podľa § 295 CSP právo si túto zaobstarať. Keďže ju zaobstaral okresný súd a vykonal ňou aj dokazovanie, odvolací súd z jeho zistení pri skúmaní charakteru úverového vzťahu vychádzal. Písomne uzavretá zmluva o úvere medzi právnym predchodcom žalovaných, ako dlžníkom a veriteľom, spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o. a Všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú dôkazom o tom, že zmenka má k pohľadávke vyplývajúcej z tejto zmluvy zabezpečovací charakter a že nárok zo zmenky uplatnený žalobcom voči právnemu predchodcovi žalovaných, ktorý bol fyzickou osobou, vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

36. Z novelizovaného ustanovenia § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. Zmenkového a šekového v platnom znení vyplýva, že ak je žalovaným zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, je možné vždy robiť majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom. Z odseku 2 citovaného ustanovenia vyplýva, že v konaní o nároku zo zmenky, aj keď zmenkový dlžník, ktorý má postavenie spotrebiteľa, a ktorý podpísal ako vystaviteľ zabezpečovaciu zmenku žiadne kauzálne námietky nepodá, musí súd z úradnej povinnosti prihliadnúť na všetky relevantné skutočnosti, ktoré vyplývajú z § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, z § 5a zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ako aj na iné právne predpisy, na ktoré § 17 ods. 2 ZZŠ odkazuje. Ak by takéto skutočnosti odôvodňovali námietky žalovaného, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k pôvodnému majiteľovi, tzv. kauzálne námietky, ktoré by žalovaný bol mohol v prejednávanej veci uplatniť, súd ex offio zistí, či jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a preskúma, či vrámci uplatneného nároku zo zmenky, táto vznikla zo vzťahu so spotrebiteľom.

37. Pre samotné posúdenie uplatneného nároku zo zmenky je preto zásadný záver, či je správne tvrdenie žalobcu, že predmetom konania je výlučne nárok zo zmenky a nie nárok iného záväzkového právneho vzťahu, že zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy, preto ju nie je možné spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené, či právo žalobcu ako indosatára na uplatnenie zmenkovej sumy voči zmenečníkovi - žalovanému nevzniklo v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou alebo v dôsledku rubopisu, či je zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom žalovaných a remitentnom (spoločnosťou POHOTOVOSTĚ) po indosovaní zmenky irelevantný, či musí dlžník preukázať, že žalobca bol v čase nadobudnia zmenky aspoň uzrozumený s tým, že uplatnením zmenky po indosácii môže vzniknúť dlžníkovi škoda, či až voči zmenkám je možné ex offio prihliadať na skutočnosti, ktoré odôvodňujú námietky zmenkového dlžníka voči indosatárovi, ako aj to, či sú kauzálne námietky po indosovaní zmenky neprípustné, či je potrebné uplatňovať ochranu nadobúdateľa zmenky podľa § 17 článok I. ZZŠ vtedy, ak bol nadobúdateľ zmenky dobromyselný, či dohoda o vyplnení zmenky má vplyv na platnosť zmenky, aj keby bola neplatná, a či má žalobca nárok na primeranú výšku zmenkového úroku.

38. Podľa článku č. 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len ZZŠ) Majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokami, ak boly dojednané
2. šesťpercentové úroky odo dňa sročnosti;
3. trovy protestu a podaných zpráv, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

39. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 15.11.2010, sa v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je

maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

40. Podľa ods. 7 citovaného ustanovenia veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 6 veriteľom.

41. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej OZ), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

42. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

43. Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

44. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

45. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

46. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

47. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

48. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

49. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

50. V prejednávanej veci dospel odvolací súd k názoru, že zmenka vystavená dlžníkom, ako zmenka vlastná spĺňa všetky formálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Sb. ZZŠ a je zmenkou platnou. Právny predchodca žalovaných ju vystavil ako zmenku na rad s doložkou bez protestu, ktorá zabezpečovala splnenie jeho záväzku zo zmluvy o úvere, ktorú uzavrel v postavení spotrebiteľa, pričom sa nejedná o spotrebiteľský úver na kúpu, výstavbu, opravu alebo údržbu nehnuteľností.

51. Zmenka bola vystavená a podpísaná v ten istý deň, ako zmluva o úvere. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že ide o tzv. blankozmenku, ktorá bola veriteľom vyplnená v súlade s Dohodou o vyplnení zmenky obsiahnutej v bode 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Zmenka bola vystavená na predtlačí pripravenej vopred veriteľom POHOTOVOSTĚ s.r.o. a okrem zákonom predpísaného textu „zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad POHOTOVOSTĚ s.r.o. Bratislava“, bol na nej vopred uvedený aj zmenkový úrok 0,25 % denne, údaj o splatnosti v prospech veriteľa POHOTOVOSTĚ s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, ako aj ďalšie údaje „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov

od vystavenia“. Na zmenke bola zmenková suma a dátum začiatku úročenia dopísaný neskôr, a to až po podpísaní zmenky žalovaným, ako vystaviteľom. Zmenka bola remitentnom POHOTOVOSTĚ s.r.o. prevedená nedatovaným indosamentom na žalobcu.

52. Okresným súdom v konaní vykonaným dokazovaním, s rozsahom ktorého sa odvolací súd na základe vyššie uvedeného stotožnil, nesporne vyplynulo, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaných je zmluvou spotrebiteľskou, pretože ju na jednej strane uzatvorila spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o., predmetom činnosti ktorej je poskytovanie úverov, a ktorá vystupovala vo vzťahu k právnemu predchodcovi žalovaných v pozícii podnikateľa, ktorý je dodávateľom a na druhej strane ju uzavrel právny predchodca žalovaných, ako fyzická osoba, ktorý žiadal o poskytnutie finančných prostriedkov pre vlastnú potrebu, ako spotrebiteľ. Pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv je dlžník tou slabšou stranou a v záujme obstarania si finančnej hotovosti pristúpi na podmienky veriteľa bez toho, aby sa s nimi podrobne oboznámil, resp. sú mu tieto podmienky predložené len ako VPPÚ na zadnej strane formulárovej, veriteľom vopred pripravenej úverovej zmluvy, ako tomu bola aj v tomto prípade. Z úverovej zmluvy vyplýva, že v nej nebola uvedená žiadna sadzba úroku z úveru, pretože sumu, ktorú spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o. poskytla žalovanému, zvýšil veriteľ o sumu poplatkov bez toho, že by bližšie špecifikoval i druh.

53. V tejto súvislosti odvolací súd na doplnenie uvádza, že nielen zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, ale spotrebiteľskou zmluvou je aj zmenková dohoda, ktorá je obsiahnutá v Dohode o vyplnení zmenky začlenenej do článku 14 VPPÚ, a to v zmysle definície obsiahnutej v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Veriteľ - spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o. bol povinný pri vystavení blankozmenky, ktorá síce v tom čase úplnou zmenkou ešte nebola (zmenkou sa blankozmenka stala až doplnením chýbajúcich údajov o výške zmenkovej sumy a o jej splatnosti), avšak nesporne tak, ako to vyplýva z Dohody o vyplnení zmenky mala zabezpečovací charakter, pretože zabezpečovala splnenie spotrebiteľského úveru postupoval tak, aby dlžníkovi umožnil rovnakú obranu proti prípadnému novému nadobúdateľovi zmenky, akú by bol mal voči pôvodnému veriteľovi, a zároveň remitentovi zmenky, t.j. voči spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. Ak uzatvárala spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. , ako veriteľ a pôvodný remitent s dlžníkom Dohodu o vyplnení zmenky, a teda zmenkovú dohodu tak, že dlžník vystaví v jej prospech zmenku bez toho, že by bolo z tejto zmenkovej dohody zrejmé, že vystavuje blankozmenku, že táto je vystavená výslovne „na rad“, tzv. ordre zmenku, a teda že sa nejedná o zmenku „nie na rad“, tzv. rekta zmenku, a že by bolo z tejto dohody jasne, určite a zrozumiteľne zrejmé, že dlžník mal vedomosť o tom, aké dôsledky pre neho vystavenie blankozmenky na rad spôsobí a akú celkovú sumu bude musieť na zmenku zaplatiť, zhoršil podľa názoru odvolacieho súdu postavenie právneho predchodcu žalovaných, a tým aj jeho obranu voči novým nadobúdateľom zmenky, na ktorých mohol pôvodný majiteľ kedykoľvek, aj bez súhlasu žalovaného, ako zmenkového dlžníka zmenku previesť. Takýmto konaním obmedzil práva dlžníka zo zmenky podľa tzv. kauzálnej námietky, na ktoré by bol mal právo podľa článku I. § 17 ZZŠ v znení účinnom do 23.12.2015 vo vzťahu k novému nadobúdateľovi zmenky. Podľa rubopisu na zmenke bola táto indosovaná na žalobcu nedatovaným indosamentom, ktorý si v tomto konaní, ako majiteľ zmenky uplatnil právo na zaplatenie zmenkových úrokov a zmenkovej odmeny.

54. Keďže si žalobca v konaní uplatnil nárok zo zmenky, musel odvolací súd podľa § 17 ods. 2 Zákona zmenkového a šekového, ktorého zmena nadobudla účinnosť 23.12.2015, z úradnej povinnosti prihliadnuť na všetky námietky, ktoré by bol mohli žalovaní v konaní uplatniť, v najmä v súvislosti s Dohodou o vyplnení zmenky, na základe ktorej bola zmenka veriteľom a remitentom vyplnená a následne indosovaná na žalobcu, aj keď žalovaní relevantné námietky nevzniesli.

55. Dohoda o vyplnení zmenky uzavretá medzi právnym predchodcom žalovaných a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ bola vyhotovená dopredu na predlačenom formulári, rovnako ako aj Zmluva o úvere a bola začlenená do VPPÚ drobným písmom medzi množstvo iných dojednaní, ktoré sa nachádzali na jej zadnej strane. Táto spoločnosť, ako veriteľ podmienila poskytnutie úveru vystavením blankozmenky právnemu predchodcovi žalovaných, pričom tento dôležitý údaj, že právny predchodca žalovaných vystavuje blankozmenku výslovne v Dohode o vyplnení zmenky neuviedla. Neuviedla tak dostatočne určito, jasne a zrozumiteľne všetky zmluvné podmienky, z ktorých by mohol dlžník zistiť výšku a spôsob splatenia zmenkovej sumy. Podstatné je aj to, že výška zmenkovej sumy v čase jej vyplnenia závisela výlučne od veriteľa, o ktorej nemal právny predchodca žalovaných vopred žiadnu vedomosť. Jej obsahom bol najmä súhlas vystaviteľa s tým, aby mohol veriteľ vyplniť do blankozmenky údaj o

výške zmenkovej sumy a jej splatnosť. Právnomu predchodcovi žalovaných nebola Dohoda o vyplnení zmenky vôbec predložená na podpis, rovnako ako ani VPPÚ.

56. Dohoda o vyplnení zmenky nebola dohodnutá individuálne, preto spĺňa všetky zákonné predpoklady neprijateľnej podmienky tak, ako ju má na mysli úprava obsiahnutá v § 52 ods. 2 a § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak podmienky platenia zmenky neboli dojednané individuálne, ide o neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré nemôže požívať právnu ochranu. Takéto dojednanie, ktoré umožnilo veriteľovi - dodávateľovi len z toho dôvodu, že žalovaný musel na zabezpečenie návratnosti úveru vystaviť blankozmenku „na rad“, previesť zmenku na tretiu osobu, proti ktorej sa spotrebiteľ nemohol brániť, resp. len s problémami a nemohol vzniesť voči novému majiteľovi zmenky tzv. kauzálne námietky podľa § 17 ZZŠ v znení do dňa 22.12.2015, ktoré by inak, ak by veriteľ mohol zmenku previesť, a teda keby ju bol vystavil ako rekta zmenku, bol mohol voči veriteľovi a remitentovi zmenky vzniesť, posúdil odvolací súd, ako konanie, ktoré obchádza účel právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa.

57. V prípade zmenky „na rad“ totiž dochádza jej jednoduchým prevodom k podstatnému sťaženiu postavenia zmenkového dlžníka voči novému majiteľovi zmenky, pretože pri uplatnení námietok týkajúcich sa pôvodného vzťahu so svojím veriteľom v konaní, ktoré voči nemu už vedie nový majiteľ zmenky, musel splniť podmienky v zmysle citovaného § 17 ods. 1 ZZŠ platného do 22.12.2015.

58. Odvolací súd preto dospel k záveru, že ak nebola v zmenkovej dohode obsiahnutej v Dohode o vyplnení zmenky vylúčená prevoditeľnosť zmenky rubopisom, potom takáto dohoda - zmluva obsahovala dojednanie, ktoré nesporne spôsobuje na ujmu spotrebiteľa značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, nemôže spĺňať náležitosti individuálnej dohodnutej podmienky úverovej zmluvy, a preto je pre rozpor s § 52 ods. 2 OZ neplatná.

59. Dohoda o vyplnení zmenky vo VPPÚ umožňovala vystavenie blankozmenky s tým, že zmenková suma bola v čase vyplnenia ponechaná výlučne na vôli veriteľa, ktorý do nej doplnil úroky, poplatky a zmluvné pokuty, na zaplatenie ktorých veriteľovi a remitentovi právo nevzniklo, v dôsledku čoho posúdil úver ako bezúročný a bez poplatkov.

60. Odvolací súd je toho názoru, že žalobcovi muselo byť pri indosácii zmenky od spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. zrejme, že ak sú zmenkovými dlžníkmi výlučne fyzické osoby, a ak boli na zmenkách uvedené čísla zmluvy, tieto boli vystavené na zabezpečenie návratnosti peňažných prostriedkov pre pôvodného majiteľa prevádzanej zmenky, ktorý bol aj veriteľom dlžníka, inak by nebol mal informácie o tom, koľko zo zmenkovej sumy na splátky úveru už dlžník spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. zaplatil a o akú sumu zníži ním uplatňovaný nárok zo zmenky. Musel preto vedieť, že sa jedná o zabezpečenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru, keď v niektorých návrhoch žaloval nielen znížené sumy o splátky úveru, ale aj len zmenkové úroky a odmenu. Takéto údaje mohol zistiť len z podkladov predložených zo strany pôvodného veriteľa POHOTOVOSTĚ s.r.o. Vedel nielen to, že sa jedná o zmenky „na rad“, keďže boli na neho indosované, ale aj to, že medzi dlžníkom a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o. bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, bez ktorej by len ťažko mohol zo samotnej zmenky zistiť všetky relevantné údaje pre uplatnenie nárokov zo zmenky. Nie je preto možné súhlasiť s tvrdením žalobcu, že bol pri nadobúdaní zmenky dobromyseľný.

61. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že záväzok právneho predchodcu žalovaných, ako spotrebiteľa k založeniu zmenkovej obligácie je neplatný, v dôsledku čoho nemohol pôvodný majiteľ previesť na nového nadobúdateľa zmenky práva, ktoré platne nenadobudol. Aj keď žalovaný kauzálne námietky, t.j. skutočnosti odôvodňujúce námietky, že jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou na ujmu jeho práv, ako spotrebiteľa, ktoré by bol mohol žalovaný namietať nepodal, okresný súd správne zistil všetky relevantné skutočnosti ex offio vykonaným dokazovaním, a to v intenciách platného a účinného ustanovenia § 17 ods. 1 a 2 ZZŠ, ktorý mu uložil tieto skúmať vždy, a teda nielen u tých zmenkových nárokov, ktoré boli uplatnené na súde po 23.12.2016, ale aj pred týmto dátumom. Žalobca netvrdil, ale ani v konaní nevyvrátil, že zmenka nemala zabezpečovací charakter, a že nebola vystavená v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, preto platí, že nárok zo zmenky si žalobca uplatnil voči právnomu predchodcovi žalovaných, ktorý bol fyzickou osobou zo zmenky, ktorá zabezpečovala spotrebiteľský úver, vzniknutý na základe spotrebiteľskej zmluvy.

62. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu zamietol potvrdil.

63. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa ustanovenia § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalovaným, ktorí bol v odvolacom konaní úspešní. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 v nadväznosti na ustanovenie § 251 CSP súd prvej inštancie.

Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).